

Meerjarenplan 2026-2027

Met activiteiten voor 2026

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Beleidslijnen.....	4
2.1	Aandacht voor bruggen bouwen / verbreding.....	4
2.2	Aandacht voor verdieping	5
2.3	Aandacht voor het verenigingsleven	5
2.4	Aandacht voor de organisatie.....	5
3.	Activiteiten 2026.....	6
3.1	Aandacht voor verbinding	6
3.2	Aandacht voor verdieping	6
3.3	Aandacht voor het verenigingsleven.....	7
3.4	Organisatie.....	7
4.	Capaciteit.....	8

1. Inleiding

Het bestuur heeft in 2024 het leitmotiv vastgesteld, namelijk: *De vereniging wil bijdragen aan Ontmoeting, inspiratie, perspectief voor Mens en Aarde. We willen daarbij bruggen bouwen en blijven zorgdragen voor verdieping.* Dit is de leidraad voor beleidskeuzes.

We leven in een tijd van verandering, waarin de oude systemen en manier van werken vastlopen en er gezocht wordt naar nieuwe manieren, wat werkt wel? Dit geldt in de breedte van de samenleving, in de landbouw, in de zorg, in het onderwijs en in het economisch verkeer.

Het is ook een tijd van chaos. Onduidelijk is hoe de toekomst er uit gaat zien; er zijn vele verschillende beelden van de toekomst. Aan de éne kant is er nog steeds een hoge verwachting van technologie en AI, aan de andere kant is er een verlangen naar aansluiten bij het leven en een meer natuurlijke manier van werken, en alles wat daar tussen in zit.

De BD-landbouw en de BD-vereniging laten iets zien van de toekomst. Al 100 jaar is er ervaring opgedaan met het samenwerken met het leven en dat heeft geleid tot prachtige bedrijven in Nederland en wereldwijd. Dus de vraag is waar wacht iedereen op, waarom sluiten ze niet aan? Deze manier van werken ligt toch voor het grijpen?

Toch zien we ook dat dat deze tijd voor BD-boeren allerlei uitdagingen met zich meebrengt en dat onze vereniging relatief veel oudere leden heeft. Jonge schoolverlaters kiezen niet vanzelfsprekend voor BD en mensen sluiten zich minder snel aan bij een vereniging.

Als bestuur zien we dat de BD-landbouw veel te bieden heeft op het gebied van kennis en ervaring, diepgang, er is een keurmerk en een wereldwijde organisatie. Maar het is niet vanzelfsprekend dat dit aansluit bij jongeren die nu beginnen met een landbouwbedrijf. Tevens is het niet zo dat consumenten die willen bijdragen aan de voedseltransitie, automatisch kiezen voor de BD-vereniging en/of Demeter-producten. Daar zijn allerlei redenen voor. Om Demeter-gecertificeerd te zijn moet je aan hoge eisen voldoen, mensen herkennen de taal niet altijd die wordt gebruikt, er zijn allerlei andere organisaties, keurmerken waar je bij aan kan sluiten etc.

De sterke kanten willen we behouden en tegelijk openstaan voor wat deze tijd vraagt. Dit doen we samen met Stichting Demeter, waarbij de accenten van de stichting op het keurmerk, zichtbaarheid, het ontwikkelen van de markt en pilot met PGS liggen. De accenten van de vereniging liggen bij de beroepsontwikkeling van de boeren, kennis en scholing, het verenigingsleven.

2. Beleidslijnen

2.1 Aandacht voor bruggen bouwen / verbreding

We willen verbindingen leggen en aan sluiten bij ideeën en impulsen van leden van onze vereniging of van onze partner-organisaties in de Federatie van Agro-ecologische boeren. Het doel van de BD-vereniging is duidelijk: bijdragen aan de ontwikkeling van BD-landbouw en bijdragen aan een levendige vereniging.

Eén van de principes van biodynamische landbouw is een gevoel ontwikkelen voor ‘wat wil ontstaan’ en daar de ruimte aan geven en/of het ondersteunen. Het bestuur is hier specifiek naar op zoek. Door aan te sluiten bij impulsen van leden of partners, kunnen we met relatief weinig inzet veel

bereiken. Het bestuur beslist bij welke initiatieven en impulsen wordt aangesloten. Het belangrijkste criterium is of het bijdraagt aan onze doelen.

Deel van een netwerk

De vereniging maakt deel uit van de Federatie voor Agro-ecologische boeren (BD-Vereniging, Bio-Tuinders Vereniging, Bio-Vegan Netwerk, CSA Netwerk Nederland, Vereniging Toekomstboeren) en is aangesloten bij het Groenboerenplan. Hierin trekken groene boerenorganisaties samen op, met twee doelen, nl.:

1. Maximale eigen slagkracht: met de eigen achterban werken aan het vergroten van het groene bewustzijn, in samenwerking met de Groenboeren partners, voor een snelle voedseltransitie.
2. Maximale inzet qua lobby bij de overheden.

2.2 Aandacht voor verdieping

Naast verbinding is verdieping heel belangrijk. De vereniging wil er voor zorgen dat de eigenheid zichtbaar blijft en dat we deze blijven voeden. Dit kan op allerlei manieren, bijvoorbeeld met het Klett-lezen, de verdiepingscursus Biodynamische Landbouw etc.

2.3 Aandacht voor het verenigingsleven

We zijn een vereniging en willen het verenigingsleven ondersteunen. Veel (boeren)leden zijn zich nauwelijks bewust van wat de vereniging doet en waar de vereniging voor staat. En zijn daardoor ook niet echt betrokken bij de vereniging.

Het bestuur onderzoekt hoe de leden meer op de hoogte kunnen zijn van wat de vereniging doet zodat men zich meer deel van de vereniging kan voelen. Vragen die daar bij spelen is of een vereniging nog echt van deze tijd is, of dat we meer in moeten zetten op een community?

Het bestuur hecht veel waarde aan initiatieven die (regionaal) bijdragen aan een gevoel van samen werken aan een biodynamische landbouw. Zoals bijvoorbeeld het Klett-lezen en de preparaten-groepen.

2.4 Aandacht voor de organisatie

De vereniging kan alleen goed functioneren als de organisatie goed draait. Dit geldt zowel voor het bestuur als voor de ondersteuning daarvan. Aandachtspunten daarbij zijn continuïteit (zowel in het bestuur als in de ondersteuning); helderheid in de administratie en financiën van de organisatie en een financieel gezonde organisatie. De vereniging is voor haar inkomsten afhankelijk van de contributies van leden en van schenkingen. Om de activiteiten van de vereniging te kunnen blijven uitvoeren zetten we in op meer leden.

3. Activiteiten 2026

De belangrijkste pijlers van de vereniging zijn:

1. De BD-beroepsontwikkeling, die bijdraagt aan de ontwikkeling van de BD-boeren
2. Het verzorgen van het verenigingsleven door onder meer de winterconferentie en de jaardag en natuurlijk het blad Dynamisch Perspectief en de nieuwsbrief
3. Het beheer van het Willy Schilthuis Fonds

3.1 Aandacht voor verbinding

BD-Jong

BD-Jong floreert niet. We willen meer aansluiting bij zowel de jonge boeren als jongeren die interesse hebben in BD landbouw en voeding. Dit heeft prioriteit bij het bestuur. In 2026 verkennen we de mogelijkheden om deze aansluiting te krijgen. Doel is meer betrokkenheid vanuit jongeren met de BD-landbouw en de vereniging.

Vervolgactie Vlaamse deel van de vereniging

In 2025 is het initiatief van de Vlaamse leden om te werken aan meer zichtbaarheid van de vereniging in Vlaanderen ondersteund door het bestuur. Het resultaat is een Vlaamse website met informatie over de BD-vereniging en Stichting Demeter. Tevens is er een Vlaamse redactie voor de website en de nieuwsbrief. Dit blijven we van harte ondersteunen.

Vervolg samenwerking voeding

Na de dag over vitale voeding bekijken we hoe de samenwerking met de organisaties een vervolg te geven. Voeding blijft een thema waar we als vereniging aandacht aan willen besteden. Dit doen we met biodynamen en met het aansluiten op de campagne Groengezond.

Vervolg diermonologen

De diermonologen is één van de manieren om het thema van de plek van het dier in de landbouw en het welzijn van het dier aan de orde te hebben. Dit is uiterst actueel en ook één van de gesprekspunten bij bijvoorbeeld biodynamen. Dit jaar ondersteunt het WSF de diermonologen om het gesprek over dit thema te voeren.

3.2 Aandacht voor verdieping

Samen met Stichting Warmonderhof, Kraaybeekerhof Academie, Bioacademy, Stichting Demeter en deskundigen verkennen we hoe we kunnen samenwerken en wat nodig is om de BD-scholing te versterken. Het is niet per definitie onze rol om scholing te geven, maar wel om mee zorg te dragen dat er voldoende aanbod van BD-scholing is. In 2025 is een eerste overzicht gemaakt van het huidige scholingsaanbod en een aanzet tot een lijst met trainers en docenten en een aanzet voor een visie. Waar willen we over een aantal jaren staan. In 2026 gaan we hiermee verder.

De BD-vereniging draagt zorg voor de kwaliteit van de beroepsontwikkeling door het trainen van de begeleiders van de intervisie en Collegiale toetsing. Dit loopt goed wat te merken is aan een gesprekscultuur binnen de BD-landbouw. Dit willen we blijven ondersteunen.

3.3 Aandacht voor het verenigingsleven

Het verenigingsleven kent verschillende lagen:

- De boeren en tuinders vormen het hart van de BD-beweging. Zij zijn bevlogen en vernieuwend.
- Er is een groep betrokken en deskundige mensen die de activiteiten van de vereniging dragen, zoals de trekkers van de BD-beroepsontwikkeling, de trekker van de doorschakelingscursus, de begeleiders van de BD-beroepsontwikkeling, de trekkers van projecten zoals biodynameren en diermonologen en van de Vlaamse beweging.
- De deelnemers aan allerlei activiteiten, zoals Klett-lezen, winterconferenties.

Dit koesteren we, onder meer door ze te waarderen en bijvoorbeeld te betrekken bij de organisatie van een medewerkersbijeenkomst.

Nieuwe activiteit: In 2026 komt de film 'Biodynamische preparaten maken, toepassen en begrijpen' uit. Wij ondersteunen de verspreiding van de film, door het aanbod van een filmvertoning met ruimte voor vragen door mensen met veel kennis van preparaten.

3.4 Organisatie

Verder verbeteren van de administratie en organisatie in 2026. Punten die op de agenda staan:

- Vervolgactie vereenvoudiging administratie
- De statuten worden geactualiseerd, naar aanleiding van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)
- Actie rondom schijnzelfstandigheid, door aanpassen van contracten
- Het onderzoeken of het WSF kan worden ondergebracht bij de Ionastichting en daarmee zichtbaarder en steviger kan worden en er tegelijkertijd een gezonde scheiding wordt aangebracht tussen het vermogen van de vereniging en het fonds.

In 2025 is een plan gemaakt om in te zetten op meer leden en donateurs. In 2026 voeren we dit uit. In 2026 wordt een communicatieplan gemaakt, zodat we onze communicatie-inspanningen zo gericht mogelijk inzetten.

4. Capaciteit

Alle activiteiten worden uitgevoerd door het bestuur, de medewerkers en de trekkers van activiteiten.

Activiteit	Uren per periode / per resultaat	Uren totaal
Coördinatie (per week)	10-14	500
Bureauwerkzaamheden (per maand)	12 - 15	180
Financiële administratie 1)	9	110
Ledenadministratie		
Dynamisch perspectief (4x per jaar) redacteur	66	264
Nieuwsbrief (6x per jaar)	10	60
Website (per week)	2	90
BD-beroepsontwikkeling		
Biodyneren		
Andere activiteiten		
Totaal		1204

¹⁾ In de komende tijd moet blijken hoeveel tijd hier precies voor nodig is.

Bijlage 1: SWOT-analyse

Sterkte/zwakte analyse

- onze sterktes zijn; de ervaring, de onderliggende kennis, het keurmerk, de wereldwijde organisatie, de beroepsontwikkeling (structuren om bij te dragen aan de ontwikkeling van de BD-landbouw en boeren), zowel boerenleden als consumenten, actieve en deskundige betrokken leden etc.
- onze zwaktes zijn; onze leden zijn relatief oud, hoge drempel om in te stappen, niet hip, etc.